

Ricardo Bernardes dirigent je i umjetnički voditelj *Americantiga Ensemble*, projekta rane glazbe osnovanog 1995. godine posvećenog izvođenju i snimanju južnoameričkoga repertoara od 17. do 19. stoljeća, koji je održao nekoliko važnih koncerata u SAD-u, Brazilu i Argentini. Živeći u Portugalu od 2010. godine, režirao je modernu premijeru opere "O basculho de chiminé" portugalskog skladatelja Marcosa Portugala (1762.-1830.) s Portugalskim simfonijskim orkestrom u Teatro de São Carlos u Lisabonu. Od 2016. umjetnički je direktor Festivala "Caminhos de Mateus" i "Međunarodnih glazbenih susreta Casa de Mateus", koje promovira Fundação Casa de Mateus u Vila Realu, Portugal. 2017. osnovao je "Cappella dei Signori", grupu pjevača posvećenih polifonij glazbi od 16. do ranog 18. stoljeća. Godine 2018., predvodeći novostvoreni "Orquestra Barroca de Mateus", režirao je koncert "Setaro, o construtor de utopias" s Vivicom Genauom i Borjom Quizom, uz scensko vodstvo Maria Pontiggie u Palácio de Mateus i Teatro Rosalía de Castro u Coruñi u Španjolskoj. 2019. godine, voljan potaknuti obnovu važnih djela portugalskog sakralnog repertoara iz 17. i 18. stoljeća, osnovao je "Festival de Música Antiga de Lisboa / Lisabonski festival rane glazbe", uz veliko prihvaćanje javnosti i kritike. Uz intenzivnu glazbenu karijeru, Bernardes je doktorirao muzikologiju na Sveučilištu Texas u Austinu i doktorirao glazbene znanosti na Universidade Nova de Lisboa. Bio je urednik zbirke "Música no Brasil-Céculos XVIII e XIX" Ministarstva kulture Brazila i časopisa "Textos do Brasil", u izdanju "Música Clássica Brasileira", koji je uređivalo Ministarstvo vanjskih poslova Brazil.

VELEPOSLANSTVO
BRAZILA
ZAGREB

SUBOTA, 26. ožujka

**PASIONSKA
BAŠTINA**

31.
svečanosti
3. ožujka - 14. travnja 2022.

Crkva sv. Nikole Tavelića | Kustošija | u 20:00 sati

PORTUGALSKI REQUIEM

, koncert
(Lobo de Mesquita, Nunes Garcia, W. A. Mozart)

izvodi: ANSAMBL AMERICANTIGA, Portugal-Brazil

Ricardo Bernardes, *umjetničko vodstvo*

Mariana Castello-Branco, *sopran*

Arthur Filemon, *alt*

Marcio Soares Holanda, *tenor*

Philippe Roche, *bas*

Pedro Massarrão, *barokno violončelo*

Nathaniel Harrison, *barokni fagot*

Adrià Sánchez Calonge, *barokni fagot*

Helena Babić, *kontrabas*

Sérgio Silva, *orgulje*

R a s p o r e d :

PORTUGALSKI REQUIEM

Portugalsko-brazilska verzija Mozartovog *Requiem*a

José Joaquim Emerico Lobo de Mesquita: *Missa para a Quarta-feira de*
(Diamantina 174? - Rio de Janeiro 1805) *Cinzas* (1782)

José Maurício Nunes Garcia: *Miserere* (1798)
(Rio de Janeiro 1767-1830)

Wolfgang Amadeus Mozart: *Requiem aeternam* (1791)
(Salzburg 1756 - Viena 1791)

26. ožujka

Subota

	31. <i>svečanosti</i>	3. ožujka - 14. travnja 2022. www.pasionka-bastina.hr www.croatianhistory.net/etf/pasion.html f @ pasionka.bastina.zagreb Pasionka baština Zagreb			
--	---------------------------------	--	--	--	--

Ulazak na sve programe Pasionke baštine je besplatan. Napomena: Organizator zadržava pravo izmjene programa. Pokroviteljstvo: Skupština Grada Zagreba, Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske, Turistička zajednica Grada Zagreba, Hrvatsko društvo skladatelja.

O programu:

Oformljen uglavnom od brazilskih i portugalskih glazbenika specijaliziranih za izvođenje glazbe 18. i ranog 19. stoljeća, *Americantiga ansambl* – koju je 1995. godine oformio Ricardo Bernardes, predstavlja jedinstven i originalan program za samo 4 pjevača, solista na violončelu, dva fagota i orgulje, koji sadrži djela brazilskih skladatelja iz kolonijalnog razdoblja kao što su Emerico Lobo de Mesquita i José Maurício Nunes Garcia zajedno s povijesnom portugalsko-brazilskom verzijom slavnog Mozartovog *Requiem*a.

Ova verzija, dosad nezapamćena u modernim vremenima, premijerno je izvedena s golemim uspjehom javnosti i kritičara u Lisabonu, na 32. izdanju prestižnog festivala rane glazbe "Temporada de Música em São Roque", a kasnije je ponovljena na festivalu "Trotamundos", također u Lisabonu.

Ovu verziju Mozartova *Requiem*a nedavno je otkrio i uredio brazilski dirigent i muzikolog Ricardo Bernardes i dio je zbirke rukopisa pronađenih u katedrali u portugalskom gradu Évori, južno od Lisabona.

Osim što je vrlo praktična verzija, za svega nekoliko glazbenika, ova "portugalsko-brazilska verzija" *Requiem*a W.A. Mozarta i ostala djela brazilskih skladatelja dio su tradicije posebno prisutne u Brazilu i Portugalu od posljednjih desetljeća 18. stoljeća na dvoru u Lisabonu i u crkvama u važnih glazbenih središta poput Évore i Brage u Portugalu, kao i u Rio de Janeiru, Vila Rici, Mariani i São Paulu u Brazilu. Praksa tog razdoblja sastojala se od skladanja ili adaptacije djela izvorno napisanih za glasove i orkestar, za kombinaciju glasova uz pratnju samo instrumenata koji čine *basso continuo*: violončelo, dva fagota, kontrabas i orgulje. Ova praksa, slična onoj u nekim kraljevskim kapelama, pokazuje da su i u manjim središtima bas instrumenti bili prilagođeni proširenom *basso continuo*, u kojem se ansambl tretirao kao mali orkestar vrlo određene boje. Ova praksa, najvjerojatnije pokrenuta zbog financijskih poteškoća u angažiranju dodatnih glazbenika za određene svečanosti, mogla bi poslužiti i za isticanje sposobnosti domaćih glazbenika. Napis za ovaj set instrumenata prilično je složen, što pokazuje tehničku spretnost glazbenika.

To nas navodi da sugeriramo da to nisu nužno autorski aranžmani, već svjedočanstvo jedne periodične prakse koja dokazuje dinamičan glazbeni medij koji shvaća, upija, filtrira i transformira djela za svoju lokalnu stvarnost, manifestirajući golemo umjetničko bogatstvo i adaptivna moć. Ono što je možda započelo kao potreba za financijskim pragmatizmom, postalo je obilježje zvuka i, konačno, jedinstvena estetska varijanta portugalsko-brazilskoga koja zaslužuje biti na pozornicama svijeta.

Ansambl Americantiga, koji je 1995. osnovao Ricardo Bernardes, ansambl je specijaliziran za portugalsku, brazilsku, španjolsko-američku i talijansku glazbu od 17. do ranog 19. stoljeća. Različitim sastavima i interpretativnim pristupima, djelo traži povijesno informiranu izvedbu uz korištenje povijesnih instrumenata. Posljednjih godina *Americantiga* je nastupala u Portugalu, Italiji, Španjolskoj, Sjedinjenim Državama, Brazilu, Paragvaju, Argentini i Boliviji. Mnoge od ovih koncerata organizirala su brazilska veleposlanstva i konzulati, kao i Generalni konzulat Portugala u São Paulu, s ciljem širenja ove važne i malo poznate glazbene produkcije. S diskografijom od šest CD-a i DVD-a, svi posvećeni portugalskom i brazilskom repertoaru 18. stoljeća.